

نگاه

اردیبهشت، برای همه ایرانیان

بهرام گل‌زاده

انتخابات دوازدهم ریاست جمهوری یک رخداد تاریخی و به‌یادماندنی نیز به ثبت رساند. حضور مسئولانه خلیل بی‌شماری از ایرانیان ساکن در خارج از کشور در سراسر جهان، در پای صندوق های رای چشم‌ها را خیره کرد و معادلات را بر هم زد. ایرانیان مقیم خارج از میهن، درواقع در دو جبهه ایستادگی کرده و اصلاحات و اعتدال و مدارا و رواداری را یگانه نقشه راه آرامش و توسعه و امنیت و پیشرفت، معنا کردند. هم‌وطنان ما در ورای مرزهای میهن، ابتدا در مقابل اندک ایرانیان مخالف جمهوری اسلامی که براندازی و تکیه به حمایت‌های قدرت‌ها و دولت مخالف پیشرفت و سربلندی ایران را سرلوحه رفتار به ظاهر سیاسی خود قرار داده‌اند، ایستادند و در صف‌های طویل، به جهان، پیام دادند که تنها راه اصلاح در کشور خود را رجوع به صندوق‌های رای، همپای هم‌وطنان داخل کشور خود می‌دانند و از سویی پیامی دوستانه به مخالفان اصلاح و رواداری در داخل دادند. این هم‌وطنان، با انجام سفرهای طولانی ایالت به ایالت و حضور خود در پای صندوق‌های رای، پالس‌ها و پیام‌هایی به دولت مستقر و منتقدان و مخالفان دولت دادند که می‌شود با اندک مدارا و درک متقابل و اصلاح امور، همه ایرانیان را با افکار و سلیقه‌ها و اندیشه‌ها به دور هم جمع کرد و بار دیگر ایرانی بزرگ و پیشرفته ساخت. همچنین، با ممارست و مقاومت و ایستادگی در برابر هتاک‌های گروهی برانداز خارج‌نشین که در ساعات رای‌گیری، زشت‌ترین و هتاکانه‌ترین رفتار را نسبت به این دست از ایرانیان مسئولیت‌شناس، از خود نشان دادند، به آنان نیز پیام دادند که قرار است ایران به دست ایرانی پیشرفت کرده و سربلند شود نه خارجی!

با این توصیف، اهمیت و ارزش حضور این گروه کثیر از ایرانیان، در پای صندوق‌های رای در خارج از کشور، کمتر از صحنه‌هایی که روز گذشته در ایران، آفریده شد، نبود.

انتخابات ۲۹ اردیبهشت، در کنار پیامی که از عظمت ایران و مردم‌سالاری، به سراسر جهان، مخابره کرد، حاصل پیام امنیت ملی، منافع ملی، وحدت ملی و همبستگی اجتماعی و عمومی نیز بود. انتخابات ۹۶ به تعبیری، هم حامل ادبیات مدارا و به‌رسمیت‌شناختن صندوق رای، به‌عنوان یگانه راه‌حل پذیرش تفاوت سلیاق و اندیشه‌های مختلف برای اداره امور جامعه و به‌سامان‌رساندن آن بود و هم پذیرش وحدت در عین کثرت، در میان همه اقشار گوناگون جامعه؛ به‌طوری‌که دامنه آن به همه ایرانیان، در داخل و خارج از کشور تسری یافت.

این اتفاق و رخداد کم‌نظیر و شاید هم بی‌نظیر را باید مبارک دانست و به فال نیک گرفت و زمینه را برای تحقق شعار ایران برای همه ایرانیان و به تعبیر رئیس‌جمهور روحانی، دوباره ایران و ایران برای همه ایرانیان و همه ایرانیان برای ایران، فراهم کرد. هم‌وطنان ایرانی مقیم خارج از کشور، با حضور مسئولانه در پای صندوق‌های رای نشان دادند که این پیام مهم را به خوبی و به درستی دریافته‌اند و با انداختن رای هم به روحانی و هم به گفتمان وی و گفتمان اصلاح‌طلبی، رای آری دادند. این رخداد و پیام هم‌وطنان در فرامرزاها، باید از سوی همه جریان‌های سیاسی، در داخل نیز جدی گرفته شده و پروژه وحدت، تفاهم و تعامل ملی، در دستور کار دولت و همه جریان‌های سیاسی و دلسوزان میهن قرار بگیرد و در پایان، باید تاکید کنم که ایرانیان در داخل و خارج، حماسه عظیمی آفریدند و همه به نوعی در این حماسه که تضمین‌کننده وحدت ملی، امنیت ملی و منافع ملی و فراملی بود، نقش تاریخی آفریدند و پیام قدرت ملی و اقتدار ملی خود را نیز به جهان دادند. گفتمان روحانی ایران متکثر را منسجم کرد. باید قدر این فرصت را دانست و هرچه زودتر برای ساختن ایران بزرگ و مقتدر دست به کار شد.

خبر

نحوه پیگیری شکایات درباره انتخابات شورا

● **ایستاد**: سیدشهاب‌الدین چاوشی، رئیس ستاد انتخابات استان تهران، از شاکیان احتمالی انتخابات شورای شهر خواست با رعایت دقیق قوانین و نظم اجتماعی، اعتراض و شکایت مستند خود را از مجاری قانونی؛ هیئت‌های نظارت و اجرایی شهرستان و استان مستقر در فرمانداری‌ها و استانداری پیگیری کنند. رئیس ستاد انتخابات استان تهران تصریح کرد: از شهروندان عزیز تهرانی به‌خصوص کاندیداهای محترم انتظار داریم و از هیئت‌های محترم بازرسی وزارت کشور درخواست داریم هرگونه گزارش مستند درخصوص تخلفات احتمالی کاندیداها را به‌سرعت در اختیار هیئت‌های اجرایی و نظارت حوزه انتخابیه مربوطه قرار داده و رونوشت آن را برای بررسی به ستاد انتخابات استان منعکس کنید.

سیاست

چرایی ناکامی اصولگرایان از نگاه امیر محبیان

قالیباف عملیات انتحاری کرد

اصولگرایی دچار اغتشاش هویتی شده است

عکس: امیر محبیان، شرق

شرق: حتی ائتلاف هم برایشان کارساز نشد. آن‌همه سازوبرگ و جبهه‌سازی حمایت و همراهی و آمدن همه جریان‌ها و چهره‌ها پشت سر ابراهیم رئیسی کمکی به پیروزی او نکرد. این ناکامی به‌نوعی چهارمین باخت اصولگرایان (با احتساب رای مهم مجلس خبرگان و شورای اسلامی در تهران) خواهد بود. آنها که عزمشان را برای یک‌دوره‌ای کردن دوره ریاست جمهوری حسن روحانی جزم کرده بودند، با اختلاف نزدیک هشت میلیون رای عقب ماندند. مسئله مهم اما برای اصولگرایان فراتر از یکی، دو انتخابات است. اصولگرایان با مشکلات عدیده‌تری روبه‌رو هستند که انتخابات نماد یا نمودی از آن است. گفتمان اصولگرایی سال‌هاست درگیر بحران‌هایی است که توان چاره‌سازی برای آن ندارد. امیر محبیان، روزنامه‌نگار اصولگرا، تحلیلگر سیاسی و استاد فلسفه غرب، اصولا نخستین فردی است که رسانه‌ها برای شنیدن تحلیل‌هایش از اوضاع اصولگرایی به سراغش می‌روند. یک روز بعد از انتخابات ریاست جمهوری دوازدهم، «شرق» هم با او درباره «مسئله اصولگرایی» عطف به انتخابات اخیر، گفت‌وگو کرده است.

۵. باز هم فقدان برنامه به اصولگرایان ضربه زد؛ همیشه خلا برنامه را شعار پر می‌کرد. مردم احساس کردند دست اصولگرایان برای حل معضلات خالی است؛ هرچند دغدغه‌های آنها در بیان معضل طبقات محروم درست است.

۶. افتادن در چرخه شعارهای سوسیالیستی-پوپولیستی بدون ارائه برنامه دقیق، درحالی‌که سابقه جریان اصولگرا در واقع باور به اقتصاد باز در بستر ارزش‌های اسلامی بود؛ نشان می‌دهد لنگر تئوریک اصولگرایان دیگر آنها را به ارزشی خاص متصل نکرده و میل به پیروزی آنها را به سوی پوپولیسم کور می‌راند. این در حالی است که قوی‌ترین پیش‌ران‌های نظری؛ یعنی جامع‌تین، در کنار اصولگرایان بوده ولی سال‌هاست کارخانه موتور تئوریک آنها خاموش است.

نقاط اتصال اصولگرایان به ارزش‌های دینی که باعث کاسته‌شدن از وزن ارزشی و اعتقادی اصولگرایان و پرشدن این خلا با قدرت‌گرایی و فرصت‌طلبی و پوپولیسم می‌شود. از طرف دیگر؛ این اغتشاش هویتی به اغتشاش و تناقض رفتاری انجامیده است. توسل به خواندگان زیرزمینی شاید برای اصلاح‌طلبان زیاد خلاف تعریفشان از قدرت نباشد، ولی برای اصولگرایی فاجعه است. برای اصولگرا کسب رای به هر قیمتی ارزش ندارد. اصولگرایان از طرف دیگر قدرت نرم خود را که در ارزش‌های فرهنگی و دینی نهفته به فراموشی سپرده و به ساختارهای قدرت و رانت‌های سیاسی چسبیده‌اند. ما باید بدانیم که قدرت نرم دینی ۱۴۰۰ سال سابقه مثبت و ریشه در جامعه دارد؛ نباید این ارزش‌ها را کنار بگذاریم و برای قدرت به بازی‌های پوچ اتکا به سلبیته‌ها بپردازیم. از سوی دیگر؛ مشکل ادبیات

ارتباطی اصولگرایان هم مهم است. اصولگرایان باید مظهر عقلانیت، صداقت و پاکدستی توصیه‌شده در دین باشند؛ نه مظهر خشم و نفرت و بی‌نظمی و حذف رقیب به هر قیمت یا کسب قدرت به هر قیمت. ●

● **قالیباف** – به دلیلی که نمی‌دانم- با سر وارد انتخابات شد؛ ادبیاتی نامتناسب با شخصیتش و تکیه‌کلام‌هایی سوسیالیستی-پوپولیستی برگزید؛ تمام ظرفیت مثبت قالیباف در یک بازی دو سر باخت سوخت. قالیباف حیث شد ولی کسی جز خود او را نمی‌توان سرزنش کرد. همین‌جاست که ما ارزش مشاوران هوشمند سیاسی و فضانشناس را می‌فهمیم

۱. تلاش ناموفق برای آشناسازی جامعه با چهره ناآشنای حجت‌الاسلام رئیسی در مدت کوتاه. ۲. جابه‌جایی ناموفق چهره نام‌آشنای قالیباف با چهره کم‌آشنای رئیسی. ۳. ورود قالیباف از مسیر غلط به صحنه انتخابات. قالیباف در بستر گفتمان کارآمدی و با اتخاذ موضع نقد منطقی و غیرتخریبگر می‌توانست از شکل‌گیری دوقطبی احساسی بکاهد و عملاً درصد رای احساسی مبتنی‌بر ترس از رقیب به روحانی را کاهش دهد. ۴. در این رقابت از قالیباف چهره‌ای کینه‌جو و مهاجم که روی شکاف ۹۶-۴ درصد می‌کوشید خود را سمبل محرومان نشان دهد، ولی فاقد پتانسیل آن بود، به نمایش درآمد درحالی‌که قالیباف ظرفیت رقابت در گفتمان کارآمدی را تصویر یک مدیر واقع‌گرا، منصف و کارآمد را داشت که به‌ویژه طبقات متوسط قادر بودند به او تکیه کنند. اساساً دلیل تقدم رئیسی بر قالیباف برخورد متین او بود، پس متانت برگ برنده بود، نه جنگ‌جالی‌گری و تهاجم منفی! قالیباف فرصتی طلایی برای موفقیت و حتی پیروزی را به دلیل برخورد احساسی و نیز راهبرد غلط انتخاباتی که محصول مشاوره افراد نامسلط به سیاست بود، از دست داد. ما نباید سرمایه‌های مدیریتی خود را به این راحتی بسوزانیم.

روزنه

قدردانی هیئت نظارت بر انتخابات شوراها از مشارکت مردمی

● هیئت مرکزی نظارت بر انتخابات پنجمین دوره شوراهای شهر و روستا، با صدور بیانیه‌ای از مشارکت مردم قدردانی کرد. در بخشی از این بیانیه آمده است:
جمعه بیست‌ونهم اردیبهشت، مردمان شریف، مردمان ایرانی، این مردمان نجیب و همیشه در صحنه، با حضورشان، با سرانگشتانشان، بار دیگر، تمام‌قد، آگاه و هوشیار به آرمانشان با جمهوری اسلامی و پیمانشان با مقام معظم رهبری، آری گفتند و تاریخ به یاد خواهد داشت که ایران جوان انقلابی، با مردم‌سالاری دینی با بیش از ۴۰ میلیون ایرانی، دوازدهمین دولت انقلاب ۴۰ ساله‌اش را انتخاب کرد و همچنین مردم با حضور خود در انتخابات شوراهای اسلامی شهر و روستا گامی تازه برداشتند، استوار پای صندوق‌های رای همه با هم و جشی دیگر به نام ایران آفرین؛ بر نفس پاکتان. در ادامه این بیانیه آمده است:
ما خادمین شما مردمان، این استواری و حضور پایدار را تبریک و دعا می‌کنیم توفیق ادای حق بر آستان حقیقت، از دستان ما دریغ نکردد. این بیانیه می‌افزاید: هیئت مرکزی نظارت بر انتخابات شوراهای اسلامی شهر و روستا، توان در کف دست و آبرو گرو نهاد برای شکل‌دهی به این حضور بی‌نظیر، بیشتر است. گویا خود آنها هم این را می‌دانستند؛ اما چه شد که این اتفاق نیفتاد. چه تحلیلی باعث کنارکشیدن آقای قالیباف شد؟ آیا ایشان واقعا رای نداشت؟ آیا تصور این بود که آرای ایشان به سید اصولگرایان ریخته می‌شود؟ درحالی‌که معلوم بود همه سید رای ایشان پایگاه اصولگرایی ندارد. آقای قالیباف با وجود داشتن بهترین فرصت، متأسفانه عملیات انتحاری کرد. براین‌باور بودم که قالیباف در بستر گفتمان کارآمدی و با اتخاذ ادبیات وزین و محترمانه و البته نقد علمی قدرتمند با اتکا به تجربه مدیریتی خود قادر بود از ایجاد فضای دوقطبی رادیکال جلوگیری کند؛ در این صورت انتخابات به دور دوم می‌رفت و قالیباف با وحدت فهری پیش آمده در اصولگرایی قادر بود حداقل ۴۰ درصد احتمال برد داشته باشد. اما قالیباف – به دلیلی که نمی‌دانم- با سر وارد انتخابات شد؛ ادبیاتی نامتناسب با شخصیتش و تکیه‌کلام‌هایی سوسیالیستی-پوپولیستی برگزید؛ تمام ظرفیت مثبت قالیباف در یک بازی دو سر باخت سوخت.

ادامه در صفحه ۱۹

